

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk Miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Rødme Svinehaver
Natura 2000-område nr. 241
Habitatområde H241

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen Fyn

Forsidefoto:

Surt overdrev i Rødme Svinehaver har stor forekomst af guldblomme

Fotograf: Erik Vinther

ISBN: 978-87-7564-941-9

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	9
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	9
1.4.2 Befolkningen	10
1.4.3 Menneskets sundhed	10
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	10
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	11
1.4.6 Landskab.....	11
1.4.7 Arter	11
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	12
1.5 Eksisterende miljøproblemer	12
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	13
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	13
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	14
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	16
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg	17
1.10 Overvågning	19

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område N241 Rødme Svinehaver er udpeget som Habitatområde H241. Området ligger på Sydøstfyn.

Natura 2000-område N241 er ikke placeret nær den danske grænse, og udpegningsgrundlaget indeholder ikke trækfugle eller arter, som bevæger sig på tværs af landegrænser.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består udelukkende af tiltag, som vurderes at kunne påvirke lokalt. Det kan eksempelvis være sikring af pleje/drift af lysåbne naturtyper som overdrev og hængesæk, en indsats for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, få udlagt urørt skov, samt skabe sammenhæng mellem naturtyper og dermed opnå større robusthed. Området er ikke biologisk eller geografisk forbundet med områder, herunder Natura 2000-områder, i udlandet.

Det vurderes derfor, at planen ikke har grænseoverskridende påvirkning.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 241, Rødme Svinehaver, beskriver overordnet set et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper på udpegningsgrundlaget.

En realisering af indsatsprogrammet sikrer synergi til eventuelle indsatser for øvrige naturtyper på udpegningsgrundlaget, og forventes ligeledes at have gavnlig effekt på andre arter, som findes i området.

Der beskrives ligeledes en indsats for at sikre synergieffekter, samt til at skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne for eksempel ved at skabe

en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedr. plejeindsatser, og eventuel udlægning af urørt skov.

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for området, på længere sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover forventes det, at de planlagte indsatser har en positiv effekt for den øvrige natur og arter, der findes i området, og planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt, ligesom den bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for befolkningen.

Desuden vil Natura 2000-planen kunne bidrage positivt til menneskers sundhed ved genskabelse af økosystemydelse og medvirke til en øget landskabelig værdi i området.

Mål for forbedring af vandkvaliteten, fx i form af reduktion af kvælstof og miljøfremmede stoffer, sikres gennem vandområdeplanlægningen.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplementere og understøtte den eksisterende fredning og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

Målet er, at Rødme Svinehaver bliver et stort sammenhængende naturareal, der på de højtliggende arealer består af en mosaik af især surt overdrev (6230) og kalkoverdrev (6210), mens de lavereliggende arealer indeholder hængesæk (7140), rigkær (7230), kilder (7220) og søer. Svinehaverne beskyttes mod påvirkninger fra dyrkningen af den omgivende agerjord og kommer til at udgøre en spredningskilde for naturtypernes karakteristiske plante- og dyrearter.

Områdets skov- og lysåbne naturtypers arealer sikres, herunder naturtyper med stærkt ugunstig bevaringsstatus. De store, meget artsrige, sure overdrev (6230), samt mindre kalkoverdrev (6210) og rigkær (7230) prioriteres højt. Naturtypernes forekomster udvides og sammenkædes, hvor de naturgivne forhold gør det muligt, og deres samlede arealer øges.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Derudover sikres god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredsskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

Natura 2000-område N241 er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af Vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspelet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af naturnationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om naturnationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af naturnationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af naturnationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelsehensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om naturnationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt.

fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Størstedelen af det kortlagte areal med surt overdrev (6230) og hele arealet med kalkoverdrev (6210) er i god naturtilstand. Resten er i moderat tilstand typisk på grund af tilgroning.

Arealerne med hængesæk (7140), kildevæld (7220) og rigkær (7230) er alle i moderat til ringe naturtilstand blandt andet på grund af tilgroning og/eller afvanding.

Der er kortlagt tre skovnaturtyper i Natura 2000-område N241: bøg på muld (9130), bøg på mor (9110) og elle- og askeskov (91E0).

Andelen af store træer er lav på hele arealet med bøg på mor (9110), hvor der er registreret mindre end ét stort træ pr. ha. På ca. 80 % af arealet med elle- og askeskov (91E0), er der registreret mellem ét og fem store træer pr. ha. På de resterende 20 % af arealet, er der registreret mere end 10 store træer pr. ha. På hele arealet med bøg på muld (9130), er der registreret mere end 10 store træer pr. ha.

Mængden af stående dødt ved er lav for størstedelen af arealerne med bøg på muld (9130), bøg på mor (9110) og elle- og askeskov (91E0), idet der er fra færre end ét, til mellem ét og fem træer pr. ha. Mest stående dødt ved ses i områdets elle- og askeskove (91E0), hvor der på ca. 20 % af arealet er mellem seks og ti større stykker dødt ved pr. ha.

Mængden af liggende dødt ved er høj på alle de kortlagte skovnaturtyper i området, undtaget bøg på muld (9130), hvor der er mellem ét og fem træer pr. ha. På arealet med elle- og askeskov (91E0) er der mere end ti træer pr. ha, og på arealet med bøg på mor (9110) er der mellem seks og ti træer pr. ha.

Jævnfør seneste Artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand i Danmark, mangler der generelt store træer og dødt ved i skovhabitattyper.

I Natura 2000-området er der kortlagt to småsøer af habitatnaturtypen næringsrig sø (3150). De er begge beregnet til høj naturtilstand. Søerne ligger omgivet af naturarealer uden direkte landbrugspåvirkning. Den ene er udviklet på et tidligere dyrket areal og har en udbredt og forholdsvis artsrig vegetation. Den anden ligger i en lavning i det gamle overdrev. Denne sø har en udbredt og artsrig vegetation bestående bl.a. af almindelig blærerod. Søen er omgivet af en meget artsrig sumpvegetation, som blandt andet omfatter svømmende sumpskærm og vandportulak.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand og den hensigtsmæssige drift på en stor andel af naturarealerne ikke fastholdes. Der er ligeledes risiko for, at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på overdrevsarealer (6210 og 6230) samt arealer med hængesæk (7140), kildevæld (7220) og rigkær (7230), hvor der er behov for indsats mod opvækst af vedplanter og høje urter og en indsats i forhold til at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi.

Manglende realisering af indsatser som urørt skov og skovnaturtypebevarende drift og pleje kan yderligere betyde, at flere strukturer, der understøtter biodiversitet i skov, så som flere store træer og mere dødt ved, ikke sikres eller skabes til gavn for skovnaturtyper og arter tilknyttet skov.

Hvis ikke indsatsprogrammet i planen for tredje planperiode realiseres, er der risiko for, at den biologiske mangfoldighed i området generelt stagnerer. Dette kan for befolkningen betyde, at de ikke får adgang til naturområder af højere kvalitet, samt at de rekreative aktiviteter, som f.eks. motion kan blive mindre attraktive, og dermed udebliver den positive effekt på befolkningens sundhed.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planen bidrager, ud over sikring af naturtyper på udpegningsgrundlaget for området, generelt til at sikre de øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området, idet Natura 2000-planerne generelt medvirker til at etablere gunstige forhold for naturen. Hermed bidrager Natura 2000-planerne også til at opnå biodiversitetskonventionens mål om at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares, ligesom planen bidrager til at sikre levesteder for arter, der er beskyttet i medfør af generelle fredningsbestemmelser. Planens indsats om at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper, bidrager til at sikre en hensigtsmæssig naturtilstand af naturtyper på udpegningsgrundlaget og for øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området. Desuden vil en indsats om løbende opdatering af vidensgrundlag for arter og naturtyper fortsættes til gavn for områdets flora og fauna.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter samt kunstig afvanding forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrencesterke arter. Planens indsatser om pleje og sikring af en for naturtyperne mere hensigtsmæssig hydrologi vil modvirke denne udvikling, og vil desuden medvirke til, at naturtyper og arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, får forbedrede forhold. Udlægning af urørt skov vil kunne skabe større variation i skovene med f.eks. flere skovlysninger og mere dødt ved og dermed kunne skabe gode rammer for biodiversiteten generelt.

I og omkring Natura 2000-området findes bestande af flere fredede/sjældne og rødlistede arter af f.eks. svampe, pattedyr og planter, heriblandt hasselmus, guldblomme, bakke-gøgelilje og plettet gøgeurt. Pleje vil ligeledes have en positiv påvirkning på Natura 2000-områdets arealer med § 3-beskyttet natur som overdrev og mose.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000-område N241, Rødme Svinehaver er beliggende i Svendborg Kommune, der har et indbyggertal på 58.600. Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende natur på områdets udpegningsgrundlag. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Mulig udlægning af urørt skov vil kunne medføre ændringer i adgangen til delområder inden for Natura 2000-området.

Planen forventes at give mulighed for større naturoplevelser for besøgende i området, da der med gennemførelse af planen vil ske en forbedring af naturtilstanden.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring og cykling, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår gunstig bevaringsstatus på længere sigt. Natura 2000-planen vil potentielt kunne medføre, at den rekreative udnyttelse af områder udlagt til urørt skov ændrer sig, ligesom der vil være øget fokus på formidling af naturen til gavn for brugere af området. Der er etableret stisystemer og opsat informationsstandere i Rødme Svinehaver. I den nærliggende Egebjerg Mølle er der "Naturrum" med offentlig adgang. Gennemførelsen af Natura 2000-planerne for området forventes at indgå i den fremtidige formidling. Kendskab til naturen og dens værdier vil kunne medvirke til at skabe incitament til en større rekreativ udnyttelse af områderne.

Desuden bevirker planens indsatser om at sikre og forbedre områdets naturtyper og arter, at der generelt kan ske en forbedring af områdets biodiversitet og genskabelse af mere robuste økosystemer. Dette kan generelt påvirke menneskets sundhed ved forbedring og genskabelse af økosystemydelser som bidrager med fx vand, træ, luftrensning, jordbundsdannelse, bestøvning mm.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Indsatser i Natura 2000-planen, som for eksempel hydrologiprojekter, kan potentielt medvirke til at mindske udledningen af CO₂, idet tidligere drænedede jorde igen vandmættes, og derfor frigør mindre CO₂.

En forøgelse af arealet af den lysåbne naturtype hængesæk (7140) med deraf følgende opbygning af tørv, vil kunne medvirke til binding af CO₂.

Som en del af indsatsen med udlægning af urørt skov kan der blive etableret mere hensigtsmæssig hydrologi, hvilket lokalt kan få betydning for overflade- og grundvand.

Planen vil kunne påvirke kystvande, søer og vandløb positivt og bidrage til realisering af vandområdeplanen for området.

Det vurderes, at Natura 2000-planens sikring af den eksisterende udpegede natur i området, med bl.a. udlægning af urørt skov samt sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne ikke vil påvirke jordbunden eller luftkvaliteten i området, væsentligt.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

I dette Natura 2000-område er der registreret et enkelt ikke fredet fortidsminde fra bronzealderen. Natura 2000-planen indsats omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, hvilket potentielt kan påvirke adgangen til og kvaliteten af områder, som har betydning for befolkningen. Planen vil ligeledes kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. pleje af fortidsminder.

Det vurderes, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på materielle goder og kulturarv i området, herunder betydning for fortidsminder, bygninger og arkitektur.

1.4.6 Landskab

Området udgør en del af Egebjerg Bakker, der er dannet som en randmoræne af Nordøstisen under den sidste istid. Den centrale del af Natura 2000-området består af Svinehaverne, der er et ca. syv ha stort overdrev. Svinehaverne er et af de største og det bedst udviklede overdrev på sur jordbund på Fyn. Der er tale om et biologisk og kulturhistorisk interessant område, som har været udnyttet til græsning igennem århundreder. På udskiftningskortet fra 1798 er området vist med lyngsignatur, og det har før udskiftningen antagelig udgjort en del af et større fælles græsningsareal for den nærliggende landsby Rødme. Hovedparten af det øvrige areal består af permanente græsningsarealer, der er under udvikling fra agerjord mod overdrev.

Svinehaverne er et godt eksempel på et overdrev på sur jordbund. Området har antagelig aldrig været opdyrket, og overalt ses store sten i jordoverfladen og tuer af gul engmyre. Vegetationen er særdeles artsrig med mange sjældne plantearter, da området tillige aldrig er tilført gødning. Blandt de meget sjældne arter kan nævnes guldblomme, som her har sit eneste voksested på Fyn. Desuden findes pæne bestande af flere arter af orkideer.

I forbindelse med overdrevet ses mindre forekomster af naturtyperne næringsrig sø, hængesæk, rigkær, kalkoverdrev, bøg på muld samt elle- og askeskov. Koncentrationen af forskellige naturtyper og den lange græsningshistorie, har givet området en høj biologisk mangfoldighed.

Naturstyrelsen ejer området, og der er trampestier, så besøgende kan finde rundt. Øhavsstien passerer lige syd for Natura 2000-området. Fra områdets højeste punkter er der vid udsigt over Det Sydfynske Øhav og over Sydøstfyn.

Det vurderes, at Natura 2000-planen med dens indsatser vil kunne påvirke landskabet, for eksempel, hvis der udlægges urørt skov eller ændres i hydrologien i området.

1.4.7 Arter

Natura 2000-området omfatter dels selve Rødme Svinehaver – der aldrig har været dyrket eller gødsket, samt de arealer, der ligger rundt om Rødme Svinehaver. I området findes flere naturtyper spændende fra surt overdrev, over hængesæk og rigkær, til næringsrig sø.

Vegetationen er særdeles artsrig med mange sjældne plantearter. Blandt de sjældne arter kan nævnes guldblomme, som her har sit eneste voksested på Fyn. Desuden findes pæne bestande af flere arter af orkideer, herunder den rødlistede bakke-gøgelilje. Desuden findes bilag IV-arten hasselmus i skovene omkring Rødme Svinehaver.

Natura 2000-planen vil kunne påvirke Bilag IV-arter, arter på udpegningsgrundlaget, arter som lever i tilstødende områder m.fl., da planen indeholder indsatser til forbedring af habitater og levesteder for arter.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Inden for Natura 2000-området findes fredningen: Svinehaverne.

Fredningen i området har blandt andet til formål at sikre naturværdier i området. Natura 2000-planen indeholder indsatser, som kan påvirke naturværdier positivt.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

For Natura 2000- områdets lysåbne naturtyper gælder det, at en mindre del af arealet med surt overdrev (6230) er i moderat naturtilstand, primært på grund af tilgroning. Arealerne med hængesæk (7140), kildevæld (7220) og rigkær (7230) er i moderat til ringe naturtilstand, blandt andet på grund af tilgroning og/eller afvanding.

For de lysåbne naturtyper er der behov pleje for at hindre tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter. Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter.

Inddæmning og kunstig afvanding med grøfter, dræn eller pumper forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition.

Påvirkning med næringsstoffer fra dyrkede naboarealer kan ændre naturindholdet på forekomster af habitatnaturtyper. I dette område er der registreret direkte påvirkning fra naboarealer på dele af surt overdrev (6230).

For Natura 2000-områdets skovnaturtyper gælder det, at andelen af store træer er lav for hele arealet med bøg på mor (9110), hvor der er registreret mindre end ét stort træ pr. ha. Mængden af stående dødt ved er lav for størstedelen af bøg på muld (9130), bøg på mor (9110) og elle- og askeskov (91E0), hvor der er fra under ét til mellem ét og fem træer pr. ha. Mængden af liggende dødt ved er lav for bøg på muld (9130), hvor der er mellem ét og fem store stykker liggende dødt ved pr. ha.

Fjernelse af alle hugstmodne træer og dødt ved i skove betyder, at skovene kommer til at rumme relativt få gamle træer og relativt lidt dødt ved, hvilket forringer levesteder for skovtilknyttede arter, herunder bl.a. mange vedboende svampe og biller. Ifølge den seneste artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand i Danmark, mangler der generelt store træer og dødt ved i skovhabitattyperne.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder en målsætning om at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Pleje af især lysåbne naturtyper vil forhindre tilgroning med græsser, høje urter og vedplanter. Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur, ved at sikre større driftsenheder med lysåben natur og skov.

Indsatsen for at skabe en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi vil bidrage til at stabilisere naturtilstanden, og mindske behovet for en vedvarende indsats i de beskyttede naturtyper, der stiller særlige krav til hydrologien, som for eksempel elle- og askeskov, kildevæld, hængesæk, og rigkær. Pleje af lysåbne naturtyper og etablering af hensigtsmæssig hydrologi vil forbedre levestederne for flere af områdets arter for eksempel padderne stor vandsalamander og springfrø, eller orkidéerne maj-gøgeurt og bakke-gøgelilje samt guldblomme.

Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

Igangværende projekter og indsatser, der relaterer til gennemførelse af tidligere Natura 2000-planer, afsluttes. Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

For skovnaturtyper, hvor det vurderes nødvendigt af hensyn til bevarelse af skovnaturtyper på udpegningsgrundlaget, sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje også til gavn for tilknyttede fugle og arter. Urørt skov (permanent ophør af drift m.v.) kan være en mulighed af hensyn til naturtyper og tilknyttede arter og fugle. Ved udlæg til urørt skov skal der tages hensyn til levesteder for særligt følsomme arter.

Der fokuseres på en løbende opdatering af oversigt over naturtyper, arter, og fugle, som findes i væsentlig forekomst i Danmark.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU-lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen på-virkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		<p>Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologisk mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen.</p> <p>I Natura 2000-område 241 Rødme Svinehaver, vil Natura 2000-planen medvirke til at hindre tilgroning af flere lysåbne naturtyper: Først og fremmest surt overdrev og kalkoverdrev, men også kildevæld, rigkær, hængesæk og småsøer.</p> <p>Gennemførelsen af planens indsatsprogram vil også sikre den § 3-beskyttede natur i området.</p> <p>Indsatsen i forhold til de forskellige naturtyper, vil betyde et bedre livsbetingelser for områdets mange arter af planter og dyr, blandt andet bilag IV-arten springfrø og rødrygget tornskade.</p>
Befolkningen	X		<p>Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende natur på områdets udpegningsgrundlag.</p> <p>For visse arealer vil gennemførelsen af planen betyde, at de vil blive omfattet af en plejeindsats, som vil kunne medføre en ændret drift på arealerne, f.eks. nye hegninger til græssende kreaturer.</p> <p>Planen vurderes at kunne bidrage til at sikre og forbedre naturgrundlaget, hvilket giver mulighed for større naturoplevelser.</p> <p>Der er offentlig adgang til store dele af området. Mulig udlægning af urørt skov vil kunne medføre ændrede adgangsforhold i delområder. Natura 2000-planen indebærer ikke yderligere restriktioner for offentlighedens adgang.</p>

Menneskers sundhed	X		Planen medvirker til at sikre de beskyttede naturtyper i området således, at naturen i området på længere sigt opnår en god-høj kvalitet. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed. Området er i forvejen et yndet mål for naturinteresserede.
Jordbund		X	Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed, idet indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag, som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden. Se desuden vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".
Vand	X		Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne. Natura 2000-planens indsatser vedrørende naturpleje og forbedring af hydrologi vil medvirke til at tilbageholde kvælstof og dermed bidrage til at opfylde vandområdeplanens mål.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Indsatser i Natura 2000-planen, som for eksempel hydrologiprojekter, kan potentielt medvirke til at mindske udledningen af CO ₂ , idet tidligere drænede jorde igen vandmættes, og derfor frigør mindre CO ₂ . En forøgelse af arealet af den lysåbne naturtype hængesæk (7140) med deraf følgende opbygning af tørv, vil kunne medvirke til binding af CO ₂ .
Materielle goder		X	Det vurderes, at planen ikke påvirker materielle goder negativt, idet en realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkningen. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".

Landskab	X		Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper, f. eks. Surt overdrev, rigkær og hængesæk.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.		X	<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen kan berøre fortidsminder, der ved afgræsning eller pleje kan blive mere synlige i landskabet.</p> <p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier, hvorfor planen vurderes til ikke at påvirke kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv. Det vurderes, at indsatserne heller ikke indeholder tiltag, der har indflydelse på kulturarv skjult i jorden.</p>
Arter	x		<p>Det vurderes, at en indsats i forhold til områdets lysåbne naturtyper, vil betyde bedre levevilkår for områdets arter af dyr og planter, der har naturtyperne som levesteder.</p> <p>Se i øvrigt vurderinger i skemaet under "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".</p>
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater	x		Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at stride imod områdets fredning, da fredningen har til formål at sikre naturværdier, hvilket Natura 2000-planen forventes at bidrage til.
Kumulative effekter	x		<p>Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten og habitater for arter på områdets udpegningsgrundlag.</p> <p>Realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter.</p>

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår

modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Planen vurderes ikke at have negativ indvirkning på miljøet.

Planen indeholder en indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov i området kan medføre en ændret adgang til områder på visse tidspunkter af året hvor jordbunden vil være vådere, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer, og eventuelle hegninger. Hvor staten udlægger urørt skov vil adgangen til området vil blive sikret gennem fortsat vedligeholdelse af veje, stier og friluftsfaciliteter i skovene vil fortsat være tilgængelige. På private arealer, der udlægges til urørt skov, vil de generelle adgangsregler som følger af Lov om naturbeskyttelse, fortsat gælde.

Udlægning af urørt skov vil ligeledes, alt efter beskaffenheden af arealet som udlægges til urørt skov, herunder for eksempel beliggenhed, som endnu ikke er kendt, potentielt kunne påvirke forekomster af aske- og ellesump, samt skovbevokset tørvemose, som bliver vådere og hvor bevoksninger visse steder vil gå ud som følge af ændret vandstand. Sådan en påvirkning vil for eksempel kunne håndteres ved at følsomme forekomster af naturtypen sikres udeladt af arealet, som udlægges til urørt skov.

Planen indeholder en indsats om at sikre sammenhæng i områdets natur, samt sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper. Ved såvel pleje af eksisterende natur som udlægning af landbrugsarealer til natur, vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og kommunen og mod økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundslande. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

I Forslag til Natura 2000-planen for Natura 2000-område nummer 241, Rødme Svinehaver, planlægges der en indsats for at sikre de lysåbne naturtyper og skovnaturtyperne en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift, pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Der arbejdes desuden for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt.

Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.

Urørt skov (permanent ophør af drift m.v.) kan være en mulighed af hensyn naturtyper og tilknyttede arter og fugle. Ved udlæg til urørt skov skal der tages hensyn til levesteder for særligt følsomme arter.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Naturtyperne kalkoverdrev (6210), surt overdrev (6230) og rigkær (7230) har på nationalt og regionalt niveau haft en stor tilbagegang, og i Danmarks afrapportering til EU vurderes naturtypernes bevaringsstatus at være stærkt ugunstig.

Øgning af arealet med rigkær (7230) kan betyde en indskrænkning af arealet af habitatnaturtypen elle- og askeskov (91E0). Hvor der er tale om meget unge elle- og askeskove, som enten er plantede eller opstået ved tilgroning af tidligere lysåbne rigkær (7230), prioriteres hensynet til at skabe større sammenhængende arealer med rigkær (7230). Gamle og veludviklede forekomster af elle- og askeskove (91E0) skal bevares.

Øgning af arealet med surt overdrev (6230) og kalkoverdrev (6210) kan betyde en mindre indskrænkning af arealet af habitatnaturtyperne bøg på muld (9130) og bøg på mor (9110). I denne plan prioriteres surt overdrev (6230) og kalkoverdrev (6210) og hensynet til at genskabe større sammenhængende arealer med surt overdrev (6230) og kalkoverdrev (6210), da der er tale om særdeles værdifulde overdrevslokalteter.

Rydning af habitatnaturtyperne bøg på muld (9130) og bøg på mor (9110) til genskabelse af surt overdrev (6230) og kalkoverdrev (6210) samt elle- og askeskove (91E0) til genskabelse af rigkær (7230) kan ske under forudsætning af, at arealet af de respektive skovnaturtyper opretholdes på nationalt biogeografisk niveau.

I forbindelse med prioritering mellem lysåbne overdrev (6210,6230) og skov (9110,9130) herunder i overgangszoner som krat og bryn skal eventuel beskadigelse eller ødelæggelse af levesteder for lokale bestande af bilag IV arten hasselmus afværkes gennem nødvendige foranstaltninger.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk Miljøvurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Rødme Svinehaver (nr. 241). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk